

Wat voor hoop heeft de wereld? **(Psalm 2)**

*Liturgie zondagmorgen 25 augustus 2013
te Hardinxveld-Giessendam:*

Belijdenis van afhankelijkheid
Vredegroet van God (Opb.1)
Psalm 100
Gebed
De wet gezongen en in beeld
Lezen/tekst: Psalm 2
Psalm 33:4,8
Verkondiging
Lied 281
Dooformulier 3
Lied 444:3
Doopsbediening Duuk van Es
Lied 392:3
Dankgebed en voorbeden
Inzameling van de gaven
Gezang 101:3,5
Zegen van God (2 Kor.13)
Overhandiging doopkaart (Simon Voorberg)

In deze dienst wordt Duuk gedoopt.
Duuk... best wel een bijzondere naam.
Zomaar verwar je 'm met Luuk, die veel meer voorkomt.
Maar jullie kozen bewust voor Duuk.
Vooral vanwege de klank, zo zeiden jullie: de naam klinkt heel stoer.
Op een gegeven moment kregen jullie zoveel reacties
dat Arina toch maar eens op internet is gaan zoeken naar de betekenis.
En dat blijkt iets te zijn van: leider, aanvoerder.
Nou, dat bevestigt denk ik alleen maar jullie gevoel bij deze naam,
èn zoals jullie Duuk kennelijk graag zien opgroeien:
als een jongen met pit, no nonsense, stoer.

Twee weken geleden ontstond over een babynaam flink wat ophef.
Dat was in de Amerikaanse staat Tennessee.

De kinderrechter daar sprak uit
dat een jongetje van 7 maanden niet langer mocht heten zoals hij heette.
Zijn voornaam moest maar worden veranderd in Martin,
naar de achternaam van de moeder.

Nou, daar hebben jullie gelukkig geen last van gehad...

Maar wat voor absurde naam hadden zijn ouders hem dan gegeven,
dat dit nota bene door de rechter verboden werd?

De naam Messiah! (Messias)

Overigens een populaire naam in de Verenigde Staten.

Stond in 2012 op nummer 4 in de lijst van snelst opkomende babynamen.

Maar deze kinderrechter oordeelde, opmerkelijk genoeg,
dat Messiah geen naam is, maar een titel.

“En het is een titel die door maar één persoon is verdiend
en die ene persoon is Jezus Christus.”

Bijzonder, of niet?

Een kind mag een stoere naam krijgen,
vaak genoeg is het trouwens wel degelijk ook een titel,
zoals bij Duuk: leider, aanvoerder...

maar geen kind past de titel Messias,
of (in het Grieks) Christus.

Even daargelaten of een rechter zo'n uitspraak kan doen.

Maar de gedachte op zich vind ik prachtig.

Juist dat maakt ook dat Duuk vanmorgen wordt gedoopt.

Hij wordt om zo te zeggen ondergedompeld in die enige naam
die een mens redding biedt.

Duuk wordt in de doop onlosmakelijk verbonden met Jezus Christus.

Hij redt het niet zonder Hem.

Nee, niemand redt het zonder Hem.

De enige hoop voor de wereld is Jezus!

*

[2]

Daarmee zitten we meteen ook middenin Psalm 2.

Want messias, dat betekent: gezalfde.

En God zelf stelt zijn gezalfde in deze psalm voor

als degene met wie niet te spotten valt

omdat Hij over alle volken de macht heeft,

zijn invloed reikt tot de einden der aarde

en men doet er goed aan zich te onderwerpen aan deze messias.

Moeiteloos herkennen we in deze figuur Jezus.

Psalm 2 hoort dan ook bij de psalmen

die in het Nieuwe Testament het meest worden aangehaald.

Als er dus één psalm over Jezus gaat, dan wel deze.

Maar dat betekent dan tegelijk

dat Jezus niet iemand is voor achter de voordeur,

iemand met wie je wat hebt maar dat beperkt zich tot de privésfeer,

waarvan een ander kan zeggen:

'ik gun jou jouw overtuiging maar laat mij de mijne'.

Samen met Psalm 1 vormt Psalm 2 weliswaar de introductie

op de 148 overige psalmen,

opent daarmee het boek voor *de gelovige*

dat hem wil scholen in zijn praten over God en zijn praten met God.

Maar waar Psalm 1 de heel persoonlijke vraag stelt:

wat voor mens wil *jij* zijn,

jij als lezer van dit psalmenboek? –

daar richt Psalm 2 juist de blik naar buiten:

de volken, de naties, de wereldmachten,

oftewel die hele concrete wereld waar jij als gelovige in leeft,

maar de vraag is dan:

wat voor hoop heeft die *wereld*?

Die wereld doet er dus ook echt toe, voor jou als christen.
Dat is in ieder geval wel de bedoeling.
Want de God die jij liefhebt,
de God met wie en voor wie jij wilt leven,
de God in wiens naam Duuk straks wordt gedoopt,
dat is de God die het voor het zeggen heeft in heel de wereld,
zijn invloed reikt tot de einden van de aarde.
Duuk is een wereldburger,
ja wij zijn het allemaal.

Hoezeer we misschien ook de neiging hebben
om ons terug te trekken,
ons er wat voor af te sluiten,
uit angst voor 'de grote boze wereld' met zijn verleidingen...
ja je kunt je zelfs afvragen
in wat voor wereld jouw kinderen straks moeten leven.
Is dat nog wel een wereld waar het veilig is,
waarin er voor hen perspectief is?

Want er gebeurt nogal wat in die wereld.
Psalm 2 valt wat dat betreft ook met de deur in huis:
het woeden van de volken, het rumoer van de naties...
nou, deze maand is dat weer heel zichtbaar,
met het extreme geweld in Egypte, vorige week,
en de vermeende gifgasaanval in Syrië, deze week,
andere naties komen maar niet zover dat ze ingrijpen,
of zelfs maar samen onderzoek laten doen wat er nu precies is gebeurd.
Een hoop rumoer, een heleboel topperleg,
en waar leidt het toe? Tot niets.

Ergens las ik de treffende uitspraak:
de barometer van de wereld staat op storm.

Wij hadden bij ons thuis vroeger een barometer in de gang.

Ik kon er nooit veel mee.

Maar ik weet dat mijn vader er altijd op keek,

de wijzer steeds weer gelijk zette

met wat de barometer op dat moment aangaf.

In mijn beleving was dat vaak: 'onbestendig'.

Een barometer voorspelt het weer, op basis van luchtdruk.

Maar zo kun je dat natuurlijk ook gebruiken als beeld van deze wereld.

Wat zit er in de lucht?

Wat speelt er allemaal in deze wereld?

Nou, dan staat de barometer van de wereld inderdaad op storm.

Veel van wat er gebeurt, daar word je niet vrolijk van.

Toen ik zo diep zat afgelopen winter, één en al angsten,

kon ik ook niet kijken naar het journaal:

dat gaf alleen maar méér angst.

Nou, dat is precies wat Psalm 2 neerzet.

Als kennelijk iets van alle tijden.

Voortdurende spanning, onrust.

Er is zo ontzettend veel aan de hand, op wereldniveau.

Soms zie je door de bomen het bos niet meer,

en des te meer kun je er bang van worden,

voel je je onveilig,

maak je je zorgen om je kinderen

omdat het voor je gevoel alleen maar erger wordt.

Wat voor hoop heeft de wereld?

Dat geldt trouwens ook niet alleen voor machthebbers ver weg.

De volken, daarbij gaat het in feite om álle mensen zonder God.

Die een diepe drang in zich hebben om vrij te zijn,

geen juk te verdragen van iemand die zegt wat goed is en wat niet.

En zomaar wordt die *drang* van de enkeling de *dwang* van een heel volk:
het moet nu maar eens afgelopen zijn met al dat betuttelen,
iedereen mag zijn leven op zijn eigen manier invullen,
en wee die school, of die partij, of die kerk
die daar voor zijn leiders of leden beperkingen aan stelt.

Je ziet dat nu rond de SGP,
waar vrouwen op een kieslijst niet langer geweigerd mogen worden.

Maar nog veel duidelijker zie je het rond homo's en lesbiennes.
Niet alleen komt men, terecht!, op voor homo's
die gepest worden,
die alleen al om hun homo-zijn in de verdrukking komen.
Maar iedereen móet het er ook meteen mee eens zijn
dat homo's en lesbiennes een relatie of zelfs een huwelijk aangaan.

Dat roept dezelfde vragen op als die van Psalm 2:
Wat is dat? Wat voor drang zit daarachter?
Waarom zo intolerant zelfs in een land
dat tolerantie zo ongeveer beschouwt als het hoogste goed?
We móeten en we zúllen dit juk van ons afwerpen,
en wee degene die daar niet aan meedoet!

De vraag die van belang is
in ons praten met God en praten over God
is daarom niet alleen die van Psalm 1:
wat voor mens wil jij zijn?
Net zo belangrijk is dan de vraag die Psalm 2 in feite aan de orde stelt:
waar gaat het toch allemaal naar toe?
Ja: wat voor hoop heeft deze wereld?

*

[3]

Wat voor hoop heeft de wereld?

Het antwoord dat Psalm 2 geeft is heel duidelijk:

zonder God leidt het allemaal tot niets,

want zijn Messias kan zelfs de grootste dictator maken en breken;

gelukkig ben je alleen als je je verzet staakt

en je toevertrouwt aan Zijn gezag!

Oftewel: diegene in wiens naam Duuk straks wordt gedoopt,

bij wie Duuk zich veilig mag leren weten in leven en sterven,

Diegene is ook voor deze wereld de enige hoop!

En diegene is dan, verrassend genoeg, een mens zoals wij!

Dat zou je niet direct denken als je deze psalm leest.

Dan roept dat zomaar het beeld op van een God

die alles en iedereen overrulet.

Maar het bijzondere is nu juist dat Hij die in de hemel troont

een koning heeft gezalfd op de Sion,

ongeveer dat wat vandaag de dag Jeruzalem is.

Een doodgewoon mens werd daar in opdracht van God gezalfd,

en mocht Hem daarmee op deze aarde gaan vertegenwoordigen.

Als je aan hém kwam, dan kwam je aan God.

Want die Sion was meteen ook Góds heilige berg,

dat wil zeggen: de plek waar Hijzelf op deze aarde aanwezig wilde zijn.

Maar de bedoeling was dan ook dat de kóning dat liet zien:

als je die koning zag, dan zag je als het ware Godzelf.

En ja, dan lees je inderdaad van een koning Saul en een koning David

die de nodige vijanden van het volk Israël verslaan.

Saul heeft zijn duizenden verslagen, en David zijn tienduizenden.

Maar tussen deze twee 'messiassen' zat tegelijk een groot verschil!

Saul was de sterke stoere leider

die ook letterlijk met kop en schouders boven de mensen uitstak.

Maar toen de macht hem teveel naar het hoofd steeg
werd hij hoogstpersoonlijk door God afgeserveerd.
En toen diens opvolger moest worden gezalft
werd dat juist níet de man die imponeerde
maar de herdersjongen die zich volledig van God afhankelijk wist.

Nou, en deze David kreeg een zoon als opvolger, Salomo,
die van God zelf de naam kreeg: 'lieveling van God' (Jedidja).
En toen werd pas góed duidelijk wat God voor ogen stond.
Niet maar een messias die alles en iedereen overrulet.
Maar vooral een koning in wiens schaduw het goed toeven is,
waar mensen weer op adem komen, rust vinden, kunnen gaan léven,
die staat voor een samenleving
waar het recht zegeviert
en ieder veilig is.

Inderdaad, Psalm 2: gelúkkig wie schuilen bij hem!

Maar een koning die alléén maar een mens is, dat gaat een keer fout.
Daarvoor zit het kwaad teveel in ons allemaal.
En God wil niet dat het kwaad het toch weer wint,
maar dat het kwaad eens definitief wordt overwonnen door het goede.
Ten diepste wijst Psalm 2 daarom vooruit naar Jezus, mens èn God.
De enige door wie die titel Messias inderdaad volledig is verdiend.

Toen Hij gedoopt werd, brak de hemel open en riep Godzelf het uit:

“Dit is Hem nu, mijn zoon, mijn lieveling!”

En toen drie leerlingen eens samen met Hem op een berg waren,
werd deze zoon van God al even in volle glorie neergezet
en klonk opnieuw die stem uit de hemel:

“Dit is Hem nu, mijn zoon, mijn lieveling, luister allemaal naar Hem!”

En toen Hij uiteindelijk dit toch niet leek waar te maken:

Hij werd immers doodgemarteld aan een kruis,

zijn lichaam belandde net als ieder mens in het graf –

werd juist dat het 'point of no return':

Jezus stond na enkele dagen óp uit de dood,

God zelf wekte hem weer tot leven, en zei daarmee eens voorgoed:

"Dit is mijn zoon, ik heb je vandaag verwekt!" (Hand.13:33)

Het kwaad heeft nu niet langer het laatste woord,

Die in de hemel troont spot met de dood:

waar blijf je nu met je macht,

jij waande je toch oppermachtig in deze wereld? (vgl. 1 Kor.15:55-57)

Nee dus, de dood heeft op Pasen voor het eerst gebeefd!

En wat in Jezus al zichtbaar werd, tijdens zijn leven op aarde,

dat vermenigvuldigde zich in duizenden leerlingen van Hem,

nadat Jezus zelf had plaatsgenomen op de troon in de hemel

en van God alle macht gekregen had tot de einden der aarde:

er kwam een eerste gemeente, een nieuwe samenleving

waar het goed toeven was,

waar mensen weer op adem kwamen, rust vonden, konden gaan léven,

waar er voor ieder werd gezorgd

en niemand buiten de groep kwam te staan. (Hand.2:42v)

Waarom?

Omdat ze allemaal gedoopt werden in die ene naam, Jezus,

en daardoor als het ware gezalfd werden in die ene Geest,

een Geest niet van kracht of geweld

maar juist van liefde en blijdschap,

van vrede en vriendelijkheid,

van goedheid en geduld.

Wat een aantrekkingskracht had dit op de wereld,

ja wat blijkt Jezus dus met recht haar enige hoop te zijn!

*

[4]

Toch rijzen nu zomaar twee vragen.

Allereerst: is het wel zo dat Jezus alle macht heeft?

Waarom is het dan zo'n puinhoop in de wereld?

En een tweede vraag: is het wel echt zo dat je bij Jezus veilig bent?

Waarom tekent Psalm 2 dan het beeld van iemand die bij het minste of geringste woedend wordt?

Nou, om met die laatste vraag te beginnen...

Het tekent inderdaad een koning die niet over zich heen laat lopen.

Maar dan niet omdat hij een kort lontje heeft of zo...

De Bijbel tekent God, en tekent Jezus juist als iemand die eindeloos geduld met mensen heeft.

Met een ouderwets woord: lánkmoedig,
dat wil zeggen: niet kort maar juist lánng van gemoed.

Wat betekent het dan wél dat Jezus niet over zich heen laat lopen?

Dat Hij geen water bij de wijn doet.

Hij is niet maar een béétje rechtvaardig, maar volmáákt.

God past zich niet aan, zo van: nou ja,
het is niet je-van-het in deze wereld
maar vooruit, laat maar zitten...

Nee, alleen het beste is voor Hem goed genoeg,

Hij gaat voor niet minder dan een nieuw paradijs op deze aarde.

Een wereld waarin volmaakte liefde woont.

Hoe krijgt God die twee dan ooit bij elkaar?

Eindeloos geduldig, en tegelijk volmaakt rechtvaardig...

Dat heeft Hij laten zien juist in die Zoon, in zijn lieveling.

Bij het geringste verzet van ons ontstak God in toorn,
maar die toorn richtte Hij vervolgens op zijn geliefde Zoon!

Mag Hij dan vragen dat mensen en machthebbers buigen voor die Zoon?
Bewijs eer aan zijn zoon met een kus... zegt de psalm.
Daar kijken wij wellicht gek tegenaan.
Maar zo gebeurde het in die tijd bij koningen die werden gezalfd.
Dan kuste men diens handen, diens voeten, of diens kleren.
Als eerbewijs, en ook als teken dat men zich aan hem onderwierp.
Maar – zo schreef iemand van de week heel mooi –
voordat van jou gevraagd wordt dat jij de zoon kust...
eerst kust de Zoon jou! (Jaap van den Bos)

Dat is Jezus ten voeten uit: iemand die de mensen hoogheeft,
en dat voortdurend laat merken met blijken van liefde.
Je ziet dat nu heel mooi bij de nieuwe paus.
Hoe hij voortdurend protocollen doorbreekt
om medemensen te omarmen, te kussen, op allerlei manier te zegenen.
En wat doet dát de wereld goed,
ja wat snakt de wereld daar kennelijk naar!
Paus Franciscus is om die houding ongekend populair.
En daarin is hij met recht een gezalfde die naar God verwijst,
die het niet om eigen macht gaat,
maar om de eer van Jezus.

Dan die andere vraag van zopas:
is het wel zo dat Jezus alle macht heeft?
Waarom is het anders zo'n puinhoop in deze wereld?
Nou, eigenlijk moet je dan eens het hele Bijbelboek Handelingen lezen.
Dan leer je namelijk dat je anders moet kijken,
als je wilt zien hoe Jezus werkt:
zie eens hoe het goede nieuws de wereld ingaat,
te beginnen in Jeruzalem, in Handelingen 2,
om in Handelingen 28 nota bene te eindigen in Rome,
het hart van het toenmalige wereldrijk!

En, zie je in Handelingen ook, op die weg loopt het Hem nooit uit de hand, ook al sterven volgelingen van Hem, of worden ze naar alle kanten uiteengejaagd.

Speciaal wil ik dan nog even met u kijken naar Handelingen 4. Twee apostelen van Jezus worden daar gevangen gezet en pas na veel dreigementen weer vrijgelaten.

Direct daarna bidt de gemeente met woorden uit Psalm 2!

Moet je maar eens nalezen in Handelingen 4:27v.

In feite zeggen ze in hun gebed:

“HERE, wat u liet schrijven in Psalm 2,
over dat rumoer van de volken,
en dat samenspannen tegen U en uw gezalfde,
dat zien wij vandaag gebeuren!”

En waar blijkt dan de macht van Jezus?

Nou, luister maar hoe hun gebed verder gaat, vers 29:

“Welnu, Heer, sla ook nu acht op hun dreigementen
en stel ons, uw dienaren, in staat
om vrijmoedig over uw boodschap te spreken...”

Ja? Ze bidden dus niet,

en ze verwachten met Psalm 2 in de hand dus ook niet
dat Jezus hen alle problemen bespaart,
en dat dus de dreigementen ophouden
en ze altijd vrij man zullen zijn...

Nee, bidden ze, geef dat we altijd *vrijmoedig* zullen zijn,
dat we ondanks moeite en vervolging frank en vrij spreken over Jezus.

En let op wat er na dít gebed gebeurt, vers 31:

“De plaats waar ze bijeen waren [begon] te beven,
en allen werden vervuld van de heilige Geest
èn spraken vrijmoedig over de boodschap van God.”

Psalm 2 zegt dus niet dat Jezus de ellende meteen laat ophouden, en dat ons als christenen geen strobreed in de weg wordt gelegd.

Psalm 2 laat zien wat voor hoop de wereld heeft.

En het is aan ons als christenen om die hoop uit te dragen, en die hoop vooral ook uit te léven, door in Jezus' naam hulp te bieden aan mensen in nood.

Totdat Hij zelf zal ingrijpen,

zijn macht op magistrale wijze zal laten zien

en deze wereld eindelijk weer helemaal goedmaakt.

Wee degene die dan nog steeds niet heeft willen buigen voor Hem.

Die zal dan niet meer weten waar hij het zoeken moet

vanwege de toorn van God en van het lam

(Opb.6:16-17; 19:15).

Dat lijkt hard, maar het is voor deze wereld de enige hoop.

Het kwaad moet en zal namelijk de wereld uit.

Niet maar een beetje, niet maar half-half, nee eens en voorgoed.

Gelukkig wie daarom op tijd leren schuilen bij Gods zoon!

*

[5]

Vroeg of laat zul je andere jongens tegen komen met de naam Duuk.

Maar Messias, dat is een titel die door maar één persoon is verdiend

en die ene persoon is Jezus Christus.

Dat mag je Duuk gaan vertellen, als hij wat groter is.

Je mag het vooral ook aan hem laten zien:

niet zelf bepalen hoe je leeft,

maar steeds weer luisteren naar Jezus,

het spoor van de liefde te volgen dat Hij wijst,

en waar hij je bij helpt door zijn Geest.

Maar zo mogen jullie en wij allemaal het ook aan de wereld laten zien.

Onze niet-gelovige buurman, of collega.

Deze week stond in de krant

dat christenen nauwelijks niet-gelovige vrienden hebben,

en dat veel niet-christenen dus ook niemand kennen die christen is.

Dat geeft te denken!

Want hoe ontdekken ze dan ooit de enige hoop voor deze wereld?

Maar laten we als christenen ook sámen hoop uitstralen.

Niet meteen in de stress raken wanneer de druk op ons toeneemt,

maar ontspannen in deze wereld leven, vol liefde,

in het besef dat Jezus Heer is,

en dat het belangrijkste vandaag niet is dat het óns goed gaat

maar dat Hij door steeds meer mensen wordt erkend.

Immers: alleen zijn rijk is volle zaligheid,

wie was gevangen wordt bevrijd,

wie moe was komt tot rust voorgoed.

Amen.

Hardinxveld-Giessendam, Jan Meijer
23 augustus 2013